

INDIAN SCHOOL SOHAR
TERM-II EXAMINATION (2017-18)
SANSKRIT

No. of printed pages: 3

Date :21-02-18
STD :VIII

Marks :40
Time :1 Hour 30 Mnts.

.....
सामान्य निर्देश : 1 कृपया जाँच लें कि इस प्रश्न पत्र में कुल 8 प्रश्न हैं ।
2 प्रश्न का उत्तर लिखने से पूर्व उसका क्रमांक अवश्य लिखा जाए ।

प्रश्न 1 (अ) हिन्दी में शब्दों के अर्थ लिखिए। (2)

(1) अधुना (2) कुटुम्बकम् (3) जननी (4) भार्या

(ब) संस्कृत में शब्दों के अर्थ लिखिए। (2)

(1) कुआँ (2) सूर्य (3) रथ चलानेवाला (4) कल (आनेवाला)

प्रश्न 2 (अ) रिक्त स्थान भरिए। (3)

(1) अयं निजः परो वेति _____ गणना। (लघुचेतसां , उदारचरितानां)

(2) छात्राः गुरुम् सादरम् _____ । (नमामः , नमन्ति)

(3) त्रैलोक्ये _____ दीपकः। (धर्मः , सुपुत्रः)

(4) सत्यम् _____ जयते। (अपि , एव)

(5) रामेण _____ सीता अपि वनम् अगच्छत्। (सह , तु)

(6) रामः _____ कार्यम् करोति। (शोभनम् , शोभना)

(ब) पद परिचय कीजिए। (3)

(1) धनिकस्य (2) लवणम् (3) शशकान्

प्रश्न 3 (अ) हिन्दी में अनुवाद कीजिए। (4)

(1) तस्य पुत्रस्य नाम सिद्धार्थः आसीत्। (2) अहम् गृहम् गत्वा पाठम् स्मरामि।

(3) भासुरकः वन्यजीवान् मारयति स्म। (4) रमा सुखम् अनुभवति।

(ब) संस्कृत में अनुवाद कीजिए। (4)

(1) गंगा हिमालय से निकलती है। (2) सिंह जोर से गरजा।

(3) अच्छा पुत्र कुल का दीपक होता है। (4) तुम सब फल खाते हो।

प्रश्न 4 (अ) निर्देशानुसार लकार परिवर्तन कीजिए। (2)

(1) जनाः आपणम् गच्छन्ति। (लृट् लकार)

(2) कन्याः कविताम् लेखिष्यन्ति। (लट् लकार)

(3) सीमा दुग्धम् पिबति। (लङ् लकार)

(4) अशोकः पुस्तकम् पठिष्यति। (लट् लकार)

(ब) निम्नलिखित शब्दों के विलोम शब्द लिखिए। (2)

(1) साधुः × (2) धर्मः ×

(3) प्रभाते × (4) शीतलम् ×

प्रश्न 5 (अ) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए। (4)

(1) भासुरकः कूपे कस्य प्रतिबिम्बम् अपश्यत् ?

(2) भृत्यः दुग्धम् आनेतुम् कुत्र अगच्छत् ?

(3) कः बलवान् अस्ति ?

(4) शुद्धोधनः कस्य नगरस्य राजा आसीत् ?

(ब) निम्नलिखित शब्दों से नए और सरल वाक्य बनाइए। (1)

(1) मूर्खः (2) चन्दनम्

प्रश्न 6 (अ) प्रकृति प्रत्यय विभाग कीजिए। (2)

(1) त्यक्त्वा (2) क्रीडितुम् (3) खेलित्वा (4) आगत्य

(ब) प्रकृति प्रत्यय संयोग कीजिए। (2)

(1) खाद् + क्त्वा (2) पठ् + तुमुन् (3) अधि + गम् + ल्यप् (4) वि + ज्ञा + ल्यप्

प्रश्न 7 (अ) रेखांकित शब्दों को शुद्ध करके वाक्य पुनः लिखिए। (2)

(1) अहम् त्वया सह चलिष्यसि।

(2) बालकाः जनान् अनुकरोति।

(3) सिंहः मृगे प्रहरन्ति।

(4) रामः भोजनम् कृत्वा कार्यालयम् गच्छन्ति।

(ब) उपसर्ग लिखिए। (2)

(1) अवगच्छति (2) प्राध्यापकः (3) अधिकरोति (4) परिचयः

(स) निम्नलिखित वाक्यों को द्विवचन में बदलिए ।

(2)

- (1) छात्राः विद्यालयम् गच्छन्ति ।
- (2) सा बालिका पुस्तकम् अपठत् ।
- (3) यूयम् फलानि खादथ ।
- (4) वयम् चित्रकाराः स्मः ।

प्रश्न 8 (अ) निम्नलिखित श्लोक का हिन्दी में अनुवाद कीजिए ।

(1)

पुस्तकस्था तु या विद्या , परहस्तगतं धनम् ।
कार्यकाले समुत्पन्ने न सा विद्या न तद्धनम् । ।

(ब) नीचे दिए गए गद्यांश को पढ़कर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर लिखिए ।

(2)

सम्राट् अशोकः मौर्यवंशस्य प्रसिद्धः शासकः आसीत् । सः महाराजस्य चन्द्रगुप्तस्य पौत्रः बिन्दुसारस्य पुत्रः च आसीत् ।
पितुः शासनकाले सः उज्जैन - तक्षशिला प्रान्तयोः राज्यपालः आसीत् । पितुः मरणानन्तरं सः भारतस्य सम्राट् अभवत् ।

प्रश्न:-

- (1) कः मौर्यवंशस्य प्रसिद्धः शासकः आसीत् ?
- (2) सम्राट् अशोकः कस्य पुत्रः आसीत् ?
- (3) पितुः मरणानन्तरं कः भारतस्य सम्राट् अभवत् ?
- (4) विलोम शब्द लिखिए - प्रसिद्धः

***** THE END*****